

ELEMENTAIRE BEDRIJFSADMINISTRATIE MBO 3

Deel I De boekhoudcyclus

Uitwerkingen opgaven en theorievragen

Lesbrief 8 Sluiten grootboekrekeningen en boekhoudcyclus

Op de site www.mbo-economie.nl kun je downloaden:

- Lesbrief 8 Sluiten grootboekrekeningen en boekhoudcyclus
- Opgaven en theorievragen lesbrief 8 Sluiten grootboekrekeningen en boekhoudcyclus
- Werkbladen lesbrief 8 Sluiten grootboekrekeningen en boekhoudcyclus

De inhoud van deze publicatie is zo veel mogelijk afgestemd op de specifieke boekhoudkundige kennisvereisten voor het beroep van financieel administratief medewerker (mbo kwalificatiedossier financieel administratieve beroepen; niveau 3). Maar deze vereisten zijn voor meerdere interpretaties vatbaar en het is daarom lang niet altijd duidelijk of een bepaalde boeking nu wel of niet tot de vereisten behoort. Een onderdeel dat in deze publicatie niet meer aan de orde komt is het maken van collectieve journaalposten vanuit dagboeken in een handmatige boekhouding.

De publicatie is gemaakt door één persoon en het is daarom onvermijdelijk dat er fouten en omissies in de publicatie voorkomen. Mail fouten, vragen en opmerkingen naar: gcsslinderland@gmail.com

Opgave 1a

130 Debiteuren							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
		Van balans	18.000				4.000
			6.000				3.000
						Naar balans	17.000
			<u>24.000</u>				<u>24.000</u>

080 4% Lening							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
			2.000			Van balans	50.000
		Naar balans	48.000				
			<u>50.000</u>				<u>50.000</u>

800 Kostprijs verkopen							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
			6.000			Naar winst-en-verlies	8.500
			2.500				
			<u>8.500</u>				<u>8.500</u>

850 Opbrengst verkopen hoog							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
		Naar winst-en-verlies	20.000				15.000
							5.000
			<u>20.000</u>				<u>20.000</u>

999 Winst-en-verliesrekening							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
		Kostpr. verk.	8.500			Opbr. Verk.	20.000
		Saldo kost. r.	1.800				
		Saldo kost. r.	1.200				
		Nettowinst naar eigen vermogen	8.500				
			<u>20.000</u>				<u>20.000</u>

065 Privé							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
			2.000				500
						Naar eigen vermogen	1.500
			<u>2.000</u>				<u>2.000</u>

060 Eigen vermogen							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
		<i>Debetsaldo privé</i>	1.500			Van balans	200.000
		Naar balans	207.000			<i>Nettowinst</i>	8.500
			<u>208.500</u>				<u>208.500</u>

Opgave 1b

130 Debiteuren							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
		Van balans	17.000				

080 4% Lening							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
						Van balans	48.000

800 Kostprijs verkopen							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag

850 Opbrengst verkopen hoog							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag

Winst-en-verliesrekening							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag

065 Privé							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag

060 Eigen vermogen							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
						Van balans	207.000

Opgave 2a

700 Voorraad goederen							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
		Van balans	40.000				15.000
			8.000				5.500
			7.000			Naar balans	34.500
			<u>55.000</u>				<u>55.000</u>

5% Hypothecaire lening							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
			5.000			Van balans	90.000
		Naar balans	85.000				
			<u>90.000</u>				<u>90.000</u>

800 Kostprijs verkopen							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
			15.000				500
			5.500			Naar winst-en-verlies	<u>20.000</u>
			<u>20.500</u>				<u>20.500</u>

850 Opbrengst verkopen hoog							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
			500				24.000
		Naar winst-en-verlies	39.000				15.500
			<u>39.500</u>				<u>39.500</u>

999 Winst-en-verliesrekening							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
		Kostpr. verk.	20.000			Opr. Verk.	39.000
		Saldo kost. r.	500				
		Saldo kost. r.	1.000				
		Saldo kost. r.	1.500				
		Nettowinst naar eigen vermogen	16.000				
			<u>39.000</u>				<u>39.000</u>

065 Privé							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
			900				1.900
		Naar eigen vermogen	1.000				
			<u>1.900</u>				<u>1.900</u>

060 Eigen vermogen							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
						Van balans	150.000
		Naar balans	167.000			Creditsaldo Privé	1.000
			<u>167.000</u>			Nettowinst	16.000
							<u>167.000</u>

Opgave 2b

700 Voorraad goederen							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
		Van balans	34.500				

5% Hypothecaire lening							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
						Van balans	85.000

800 Kostprijs verkopen							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag

850 Opbrengst verkopen hoog							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag

999 Winst-en-verliesrekening							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag

065 Privé							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag

060 Eigen vermogen							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
						Van balans	167.000

Opgave 3a

700 Voorraad goederen							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
		Van balans	30.000				3.000
			4.000				1.500
			1.000			Naar balans	30.500
			<u>35.000</u>				<u>35.000</u>

140 Crediteuren							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
			1.000			Van balans	1.900
			2.000				4.800
		Naar balans	4.900				1.200
			<u>7.900</u>				<u>7.900</u>

800 Kostprijs verkopen							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
			3.000			Naar winst-en-verlies	4.500
			1.500				
			<u>4.500</u>				<u>4.500</u>

850 Opbrengst verkopen hoog							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
		Naar winst-en-verlies	8.000				6.000
							2.000
			<u>8.000</u>				<u>8.000</u>

999 Winst-en-verliesrekening							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
		Kostpr. verk.	4.500			Opbr. Verk.	8.000
		Saldo kost. r.	2.000				
		Saldo kost. r.	3.000			Nettoverlies naar eigen vermogen	1.500
			<u>9.500</u>				<u>9.500</u>

065 Privé							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
			4.000				1.800
						Naar eigen vermogen	2.200
			<u>4.000</u>				<u>4.000</u>

060 Eigen vermogen							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
		<i>Debetsaldo privé</i>	2.200			Van balans	100.000
		<i>Nettoverlies</i>	1.500				
		Naar balans	96.300				
			<u>100.000</u>				<u>100.000</u>

Opgave 3b

700 Voorraad goederen							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
		Van balans	30.500				

140 Crediteuren							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
						Van balans	4.900

800 Kostprijs verkopen							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag

850 Opbrengst verkopen hoog							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag

999 Winst-en-verliesrekening							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag

065 Privé							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag

060 Eigen vermogen							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
						Van balans	96.300

Opgave 4

020 Gebouwen							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
1/1/		Van balans	500.000	31/1		Naar balans	500.000
			500.000				500.000

021 Afschrijving gebouwen							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
31/1		Naar balans	51.000	1/1		Van balans	50.000
			51.000	31/1	M001		1.000
							51.000

030 Inventaris							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
1/1		Van balans	60.000	31/1		Naar balans	60.000
			60.000				60.000

031 Afschrijving inventaris							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
31/1		Naar balans	10.400	1/1		Van balans	10.000
			10.400	31/1	M001		400
							10.400

065 Privé							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
9/1	K002		242			Naar EV	242
			242				242

070 6% Hypothecaire lening							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
31/1		Naar balans	400.000	1/1		Van balans	400.000
			400.000				400.000

100 Kas							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
1/1		Van balans	10.000	5/1	K001		3.025
			10.000	31/1		Naar Balans	6.975
							10.000

110 Bank (ING)							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
1/1		Van balans	30.000	16/1	B002		1.450
2/1	B001		4.000	31/1	B004		2.000
23/1	B003		2.300	31/1		Naar balans	32.850
			36.300				36.300

130 Debiteuren							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
1/1		Van balans	10.000	2/1	B001		4.000
12/1	VF001		16.940	23/1	B003		2.300
				31/1		Naar balans	20.640
			26.940				2.6940

140 Crediteuren							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
16/1	B002		1.450	1/1		Van balans	30.000
31/1		Naar balans	28.550				
			30.000				30.000

161 Te verrekenen btw hoog							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
5/1	K001		525	31/1	M002		525
			525				525

163 Te betalen btw hoog							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
31/1	M002		2.940	12/1	VF001		2.940
			2.940				2.940

165 Btw privé							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
31/1	M002		42		K002		42
			42				42

168 Af te dragen btw							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
		Naar balans	2.457	31/1	M002		2.457
			2.457				2.457

405 Afschrijvingskosten							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
31/1	M001		1.400	31/1		Naar V & W	1.400
			1.400				1.400

420 Assurantielasten							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
31/1	B004		2.000	31/1		Naar V & W	2.000
			2.000				2.000

700 Voorraad goederen							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
1/1		Van balans	50.000	9/1	K002		200
5/1	K001		2.500	12/1	VF001		5.000
				31/1		Naar Balans	47.300
			52.500				52.500

800 Kostprijs verkopen							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
12/1	VF001		5.000	31/1		Naar V & W	5.000
			5.000				5.000

850 Opbrengst verkopen (hoog)							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
		Naar V en W	14.000	12/1	VF001		14.000

999 Winst-en-verliesrekening							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
31/1	Saldo	Afschrijvingsk.	1.400	31/1	Saldo	Opbr. Verk.	14.000
31/1	Saldo	Assurantie.	2.000				
31/1	Saldo	Kostprijsverk.	5.000				
		Naar V & W	5.600				
			14.000				14.000

060 Eigen vermogen							
Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag	Datum	Stuknr	Omschrijving	Bedrag
31/1		Saldo privé	242	1/1		Van balans	170.000
		Naar balans	175.358	31/1		Saldo W & V	5.600
			175.600				175.600

Controle

Nr	Grootboekrekening	Proefbalans		Saldibalans		Saldi		Eindbalans	
		Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit
020	Gebouwen	500.000		500.000				500.000	
021	Afschrijving gebouwen		51.000		51.000				51.000
030	Inventaris	60.000		60.000				60.000	
031	Afschrijving inventaris		10.400		10.400				10.400
060	Eigen vermogen		170.000		170.000				175.358
065	Privé	242		242					
070	Hypothecaire lening		400.000		400.000				400.000
100	Kas	10.000	3.025	6.975				6.975	
110	Rabobank	36.300	3.450	32.850				32.850	
130	Debiteuren	26.940	6.300	20.640				20.640	
140	Crediteuren	1.450	30.000		28.550				28.550
161	Te verrekenen btw hoog	525	525	-					
163	Te betalen btw hoog	2.940	2.940		-				
165	Te betalen btw privé	42	42		-				
168	Af te dragen btw		2.457		2.457				2.457
405	Afschrijvingskosten	1.400		1.400		1.400			
420	Assurantiekosten	2.000		2.000		2.000			
700	Vorraad goederen	52.500	5.200	47.300				47.300	
800	Kostprijs verkopen	5.000		5.000		5000			
850	Opbrengst verkopen		14.000		14.000		14.000		
	Netto winst / verlies					5.600			
	Tellingen	699.339	699.339	676.407	676.407	14.000	14.000	667.765	667.765

Vragen

- 1 A-3, B-4, C-2, D-1
- 2 B, a, c, d
- 3 h
- 4 h
- 5 e
- 6 f, c, e, a, d, b
- 7 e
- 8 i
- 9 h
- 10 c
- 11 a
- 12a Proefbalans, saldibalans, winst- en verliesrekening en eindbalans
- 12b Sorteren: boekingsdocumenten ordenen naar dagboek (en op volgorde leggen)
Coderen: Gereed maken van boekingsdocumenten voor invoer in een dagboek
- 12c Eindbalans geeft situatie weer op één bepaald moment van alle bezittingen, schulden en het eigen vermogen van een bedrijf
De winst- en verliesrekening geeft aan waardoor gedurende een periode het eigen vermogen is veranderd.
- 12d Soortgelijke boekingsdocumenten
- 12e De debiteurenadministratie geeft per debiteur een specificatie van de grootboekrekening debiteuren
- 12f De saldibalans geeft de saldi weer (verschil debet en credit) van de bedragen van de grootboekrekeningen op de proefbalans
- 12g Een grootboek geeft voor elke balanspost naast het beginbedrag alle veranderingen in de balanspost weer.
- 12h Overzicht op één bepaald moment van alle bezittingen, schulden en het eigen vermogen aan het begin van een boekperiode
- 12i Welke grootboekrekeningen er debet of credit veranderen met welke bedragen alsmede welke eventuele debiteuren of crediteurenkaarten zullen worden bijgewerkt.
- 12j Aan het saldo van grootboekrekening crediteuren